

VAD SÄGER LAGEN OM DIN DUMPER?

INNEHÅLL

Innehåll	3
Dumper på lagligt sätt	4
Inledning	5
Definitioner	6
Utrustningskrav	7
Förutsättningar för vägtransport	9
Förarkompetens och försäkring	13
Skatteklasser	14
Registrering	16
Arbetarskydd och miljö	18
- EU:s maskindirektiv och standarder	
Arbetarskydd och miljö	20
- Förarskydd - skyddshytt	
- Utrymningsvägar	
- Asbestfria bromsbelägg	
- Miljöanpassning	21
- Ljudkrav	
- Avgasemissionskrav	
Provningsmetoder - lagkrav	22
- Exempel på direktiv	23
Viktiga författningar och lagkrav	24
Bilaga I - Lathund	
Besiktning - beskattning	26

Volvo Construction Equipment (Volvo CE) tillverkar ramstyrda dumprar. Denna publikation omfattar svenska bestämmelser för ramstyrda dumprar vilka under vissa förutsättningar, får och kan brukas såväl på väg som vid sidan av väg.

Känner du till begreppen och bestämmelserna avseende slag av fordon s k fordonsklassning, registrering, skatteklass, legal hastighet, axel- och boggitrycksbestämmelser, bruttovikt, KM-skylt, LGF-skylt, varningstriangel, förarkompetens, laglig last, trafikförsäkring, trafikillstånd m m?

Här följer en förklaring av begreppen och bestämmelserna som du måste känna till för att kunna bruka din dumper på ett lagligt sätt.

INLEDNING

I följande text förekommer hänvisningar till lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter som av utrymmesskäl inte tagits med här. Om du vid något tillfälle har behov av att veta innehållet i någon av dessa lagtexter inom avsnitten trafiksäkerhet, besiktning eller registrering kan du vända dig till Transportstyrelsen. (www.transportstyrelsen.se), vilken är föreskrivande myndighet för tunga terräng-vagnar (dumprar) och andra fordon.

Äldre föreskrifter, som finns i Trafiksäkerhetsverkets eller Trafikverkets författningssamling gäller fortfarande men förvaltas nu av Transportstyrelsen. Svensk Maskinprovning, (www.smp.nu) är besiktningsorgan för tunga terrängvagnar traktorer, motorredskap, och dess släpfordon. De kan svara på frågor rörande registreringsbesiktning. Sedan den 1 juli 2010 är besiktningsmarknaden öppen för konkurrens och troligen kommer flera aktörer att etablera sig som besiktningsföretag i Sverige.

För dumpers säkra handhavande och skötsel gäller särskilda instruktioner, som t e x aktuell instruktionsbok, verkstadshandbok med flera. Företaget svarar inte för fullständigheten eller riktigheten av uppgifterna i publikationen och inte heller för skada som kan uppkomma på grund av fel eller brist däri.

TRAFIKSÄKERHET

På ett flertal ställen i denna publikation finns referenser till olika författningar. Om ytterligare klarhet om innehållet i dessa författningar önskas kan man vända sig till den föreskrivande myndigheten.

Transportstyrelsen, www.transportstyrelsen.se, tel. 0771-503 503.

DEFINITIONER

SLAG AV FORDON

En ramstyrd dumper tillhör fordonsslaget terrängmotorfordon, närmare bestämt tung terrängvagn. Definitionerna återfinns nedan.

Den gamla indelningen av dumper "klassad" som lastbil eller traktor med vagn finns inte längre. Dumprar registrerade före 1 januari 1993 får dock bibehålla den gamla indelningen, d v s lastbil eller traktor med vagn och behöver inte omregistreras.

Terrängmotorfordon

En ramstyrd dumper är inrättad huvudsakligen för att självständigt användas för godsbefordran i terräng. Den tillhör därför fordonsslaget terrängmotorfordon. Dessa indelas i terrängvagnar och terrängskotrar. Terrängvagnar indelas vidare i lätta och tunga terrängvagnar.

Volvos ramstyrda dumprar tillhör alla fordonsslaget tunga terrängvagnar. Trots att de tillhör denna kategori, får de framföras på allmän väg om nedanstående krav uppfylls.

Tung terrängvagn

Tung terrängvagn har en tjänstevikt över 2 000 kg.

Användningssätt utan släpfordon

Beroende på dumpertyp kan man välja en dumper som går högst 30 km/h eller som går fortare än 30 km/h t ex Volvo A25C.

En 30 km/h dumper skall vara konstruerad eller konstruktivt varaktigt spärrad för en hastighet av högst 30 km/h.

För en dumper som går fortare än 30 km/h gäller att den inte får framföras över 50 km/h, det vill

säga en legal hastighetsbegränsning.

Användningssätt med släpfordon

Dumpern får dra högst ett tillkopplat fordon som inte är inrättat för koppling till dragfordonet (exempelvis bogsering av skadat fordon). Den får dra ett eller flera fordon som är inrättade för koppling till dagfordonet, dock högst två som saknar effektiva bromsar som kan manövreras från dumpers färbroms.

Bromsade släpfordon

Om släpfordon, som är försett med effektiva bromsar, som kan manövreras från dumpers färbroms, kopplas till maskinen gäller en högsta hastighet av:

- för ett släpfordon 50 km/h
- för två släpfordon 40 km/h

Obromsade släpfordon

Bruttovikten hos tillkopplade fordon som saknar bromsar får inte överstiga dumpers bruttovikt vid färd på väg. Vid färd i terräng får tillkopplade obromsade fordon bruttovikt inte överstiga dumpers dubbla bruttovikt.

Högsta hastighet med tillkopplade fordon är:

- för ett släpfordon 40 km/h
- för två släpfordon 30 km/h

I övriga fall tillämpas bestämmelserna i Trafikförordningen.

Användning på motorväg och motortrafikled

På motorväg och motortrafikled samt på- och avfarter får dumprar, på grund av klassningen som terrängvagn, ej framföras även om den maximala hastigheten överstiger 40 km/h.

UTRUSTNINGSKRAV

Utrustningskrav för tung terrängvagn

En dumper får brukas i trafik endast om den är tillförlitlig från säkerhetssynpunkt och i övrigt lämplig för trafik.

Innan en dumper kan godkännas vid besiktning måste den uppfylla vissa fastställda utrustningskrav enligt Trafikverket föreskrifter om terrängvagn. Nedan följer kommentarer till vissa utrustningskrav, vilka skall uppfyllas vid registrering:

UTRUSTNINGSKRAV	
Hastighetsmätare	KM-skylt
Kopplingsanordning	LGF-skylt
Varningslykta	Varningstriangel
Färdskrivare	

- ✓ **Hastighetsmätare**
behövs ej på dumper som är konstruerad för en hastighet av högst 30 km/h
- ✓ **Kopplingsanordning**
endast om terrängsläp eller släpfordon skall dras
- ✓ **Varningslykta (roterande orangegult ljus)**
endast vid färd på väg med en dumper som är konstruerad väghållningsarbete om dumpern utgör hinder eller fara för övrig trafik. Dumprar som är bredare än 3 m får också vid färd på väg använda varningslykta. Varningslyktan skall vara E-märkt.
- ✓ **Färdskrivare**
Färdskrivare krävs **inte** vid registrerings- eller kontrollbesiktning, den skall endast finnas monterad och användas om terrängvagnen har konstruktiv hastighet över 40 km/h och används för godstransport, lastad eller olastad på allmän trafikupplåten väg. Färdskrivaren skall vara kalibrerad, plomberad och EU-godkänd. *Enligt förordningen om kör- och vilotider samt färdskrivare ska färdskrivarutrustningen besiktigas minst vartannat år. Besiktningens ansvar och tidpunkt åligger arbetsgivaren/dumperägaren. Ingen påminnelse om besiktning erhålls. Besiktningen kan endast göras hos installationsgodkända och ackrediterade verkstäder t ex AB Volvos lastbilsåterförsäljare. SMP, ASB (AB Svensk Bilprovning) eller Volvo CE:s återförsäljare är ej behöriga att göra denna periodiska besiktning.

* I Transportstyrelsens folder "Kör och vilotider" samt i bruksanvisningen för färdskrivaren som medföljer maskinen vid nyleverans, finns den information om färdskrivaren och dess användning som du bör känna till.

UTRUSTNINGSKRAV

- ✓ **KM-skylt**
En så kallad KM-skylt (50-skylt), som anger den högsta hastighet med vilken en dumper får framföras på väg, skall finnas på dumprar som har en konstruktiv hastighet som överstiger 30 km/h. KM-skylden skall ha en diameter av 250 mm, ha en gul botten med svart bård (30 mm bred) och svarta siffror (110 mm höga). Skylden skall placeras väl synlig baktill på dumpern eller på släpfordonet om sådant är tillkopplat.
- ✓ **LGF-skylt**
Dumprar, som har en konstruktiv hastighet av högst 30 km/h, skall ha en LGF-skylt; "Långsamt Gående Fordonsskylt", när de framförs på väg.

Skylden skall vara E-märkt. Den skall placeras baktill på dumperns vänstra sida enligt nedan:

- höjd 0,6 - 1,8 m över marken (kan få ökas eller minskas)
- en spets uppåt
- ej innanför en glasruta
- indragen högst 2 m från dumperns bakplan
- har dumpern ett tillkopplat släpfordon skall LGF-skylden placeras på detta.

- ✓ **Varningstriangel**
Vid färd på väg ska varningstriangel medföras i tung terrängvagn. Den ska vara E-märkt.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR VÄGTRANSPORT

TILLKOPPLAT SLÄPFORDON

Till dumper får kopplas släpvagn eller terrängsläp. Dessa ska uppfylla kraven i Trafikverkets föreskrifter om terrängsläp och släpfordon som dras i högst 50 km/h, VVFS 2003:20.

Dumpers kopplingsanordning ska uppfylla kraven i Trafikverkets föreskrifter om terrängmotorfordon, VVFS 2003:17.

Gäller för släpvagn eller terrängsläp viss maximilast får tyngre last inte transporteras på släpet.

LAGLIG VIKT ENLIGT TRAFIKFÖRORDNINGEN (TrF)

Grunder för beräkning av laglig vikt

Dumpers lagliga vikt vid färd på väg som inte är enskild begränsas av bestämmelserna i 4 kap. trafikförordningen. Den lagliga vikten bestäms av tillåtet axeltryck, boggitryck och tillåten bruttovikt samt avståndet mellan dumpers (fordonstågets) första och sista axel. Även en bruttoviktsbegränsning som är beroende av antalet axlar är bestämmande. Vidare bestäms den lagliga vikten av vägens bärighetsklass (BK).

För BK 1-väg tillåts maximalt ett axeltryck på 10 ton på icke drivande axel (drivande axel 11,5 ton) och ett boggitryck på 18 ton (axelavstånd 1,3 m - 1,8 m).

På BK 2-vägar tillåts maximalt ett axeltryck på 10 ton (gäller även drivande axel) samt ett boggitryck på 16 ton.

För BK 3-vägar gäller 8 tons axeltryck och 12 tons boggitryck.

Vägarnas indelning framgår dels av särskilda vägkartor och dels av länstyrelsernas "Sammanställning över allmänna vägar och andra viktigare vägar i länet".

DET ÄR VIKTIGT ATT I ALLA SAMMANHANG KÄNNA TILL DUMPERNS LAGLIGA LASTKAPACITET MED HÄNSYN TILL AKTUELL VÄG

Undantag från viktbestämmelserna

Undantag (dispens) från TrF:s bestämmelser om axel- och boggitryck för vissa transporter på väg kan undantagsvis sökas av maskinägaren. I princip kan man endast få dispens för så kallad odelbar last. Dispensen söks med stöd av 13 kap. 3§ trafikförordningen.

Om dispens ska sökas för färd inom en kommun prövar kommunen ansökan. Om färdvägen omfattar mer än en kommun prövas ansökan av Trafikverket i den region där färden påbörjas.

Bra att veta:

För att få köra Volvos nyare dumprar (D, E och F-modellerna) på väg, olastade, finns möjligheten att söka en generell dispens m.a.p bredd och framaxeltryck. Giltighet 1 år i taget.

EXEMPEL

1 Exempel på laglig last på en dumper Volvo A20 6x6

(TrF, bilaga 1)

Volvo A20 har enligt instruktionsboken en maximal lastförmåga på 18 500 kg.

Denna lastförmåga gäller vid färd utanför väg. Vid färd på BK 1-väg gäller för en A20 med ett axelavstånd på 5,97 m mellan första och sista axeln, att bruttovikten (enligt TrF, bilaga 1) maximeras till 29 000 kg. Men eftersom dumpern har tre axlar begränsas bruttovikten ytterligare till 25 000 kg. Normalt har dumpern en tjänstevikt 15 450 kg och i så fall blir den lagliga lasten 9 550 kg (25 000 - 15 450 kg).

Kontrollera med dumpers registreringsbevis!

2 Exempel på laglig last på en dumper Volvo A25C 6x6

(TrF, bilaga 1)

Volvo A25C har enligt instruktionsboken en maximal last på 22 500 kg. Denna lastförmåga gäller vid färd utanför väg. Vid färd på BK 1-väg gäller för A25C med ett axelavstånd på 5,83 m mellan första och sista axeln, att bruttovikten (enligt TrF, bilaga 1) maximeras till 29 000 kg. Men eftersom dumpern har tre axlar begränsas bruttovikten ytterligare till 25 000 kg. Om dumpern har en tjänstevikt på t ex 17 000 kg, så blir den lagliga lasten 8 000 kg (25 000 - 17 000 kg).

Kontrollera med dumpers registreringsbevis!

3 Exempel på laglig last på en dumper Volvo A25E 6x6

(TrF, bilaga 1)

OBS! A25E kräver dispens för bredd och axeltryck då den överstiger 2,60 m i bredd och 11,5 tons axeltryck. Volvo A25E har enligt instruktionsboken en maximal last på 24 000 kg. Denna lastförmåga gäller vid färd utanför väg. Vid färd på BK 1-väg gäller för A25 med ett axelavstånd på 5,85 m mellan första och sista axeln, att bruttovikten (enligt VTK, bilaga 1) maximeras till 29 000 kg. Men eftersom dumpern har tre axlar begränsas bruttovikten ytterligare till 25 000 kg. Om dumpern har en tjänstevikt på t ex 21 600 kg, så blir den lagliga lasten 3 400 kg (25 000 - 21 600 kg).

Kontrollera med dumpers registreringsbevis!

LAGAR OCH REGLER

ÖVERLASTSAVGIFT

Om en dumper, som är konstruerad för en hastighet som överstiger 30 km/h, framförs på väg och vägens högsta tillåtna axel- och boggitryck överskrids tas överlastavgift ut. Det samma gäller för en släpvagn som dras av dumpern. Högsta tillåtna axel- och boggitryck framgår av dumpers registreringsbevis.

Överlastavgiften är mycket hög. Som exempel kan nämnas att överlastavgiften för en Volvo A25C, som lastas till maximalt angiven totalvikt, är ca 85 000 kronor.

Om förseelsen upprepas inom ett år med samma dumper, överlast och ägare, påföres ägaren ovan angiven överlastavgift plus 50 % av denna, det vill säga ca 127 000 kronor.

Det är dumpers ägare som är betalningsansvarig för överlastavgiften. Förutom att överlastavgift tas ut är det ju ett brott att köra med för höga vikter på vägar som inte är enskilda. Därför får föraren böter på upp till 4 000 kronor, och om ägaren inte gjort tillräckligt för att hindra att fordonet brukades olagligt döms denne till samma straff.

Det straffrättsliga ansvaret gäller även i de fall överlastavgift inte ska tas ut, även förare och ägare av tung terrängvagn med konstruktiv hastighet högst 30 km/h kan alltså straffas för överlast.

Tillkoppling av efterfordon

Tillkopplat fordon som inte är avsett för transport av personer eller gods klassas som efterfordon. Exempel på efterfordon är asfaltkokare, cementblandare, kompressor, manskapsbod eller verkstadsvagn. Som efterfordon klassas också en enaxlig bogseranordning med vridbart ok, så kallad dolly. Med tillkopplat efterfordon är högsta tillåtna hastighet 30 km/h. Ett efterfordon behöver inte vara registrerat.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR VÄGTRANSPORT

FORDONSMÅTT

För att en dumper skall få framföras på allmän väg utan bredddispens gäller följande mått:

Max fordonsbredd:	2,6 m (lasten inräknad)
Max längd:	24 m
Max fordons höjd:	Praxis 4,5 m

Om fordonsbredden överstiger 2,6 meter måste man ha dispens för att få köra på väg som ej är enskild. Dispensen söks hos kommunen om färden bara sker i en kommun och annars hos Trafikverkets regionkontor där färden påbörjas.

Om bredddispens beviljas ställs vissa villkor.

Som exempel kan nämnas:

- Dumprar vars bredd överstiger 260 cm får **ej** enligt Trafikverkets bestämmelser framföras på allmän väg med delbar last t ex grus eller jordmassor.

Enbart odelbar last beviljas enligt dispens

• Vissa ytterligare särbestämmelser gäller t ex vid transporter inom tätbebyggt område och under mörker. Dessa bestämmelser framgår av villkorsföreskrifterna i erhållen dispens

• Dumper, som är mer än 260 och högst 310 cm bred, ska vara försedd med varningsskylt med texten "BRED LAST" fram- och baktill

• Dumper vars bredd är mellan 310 och 450 cm ska dessutom föregås av varningsbil försedd med varningsskyltar "VARNING" väl synlig framifrån och bakifrån

• Dumper vars bredd överstiger 450 cm, men även i vissa andra fall, ska dessutom eskorteras av vägtransportledare eller polis

• Dumper vars bredd överstiger 260 cm ska vara försedd med breddmarkeringsskyltar placerade så långt ut i sidled som möjligt. Färgen ska vara röd/vit framåt och röd/gul bakåt. I mörker ska varje breddmarkeringsskylt kompletteras med två lyktor, vita framåt och röda bakåt

KOMPETENS OCH FÖRSÄKRING

FÖRARKOMPETENS (körkort)

För att få framföra en dumper måste man lägst ha körkort med behörighet B. Om dumpern används i yrkesmässig trafik (med trafikillstånd) måste föraren dessutom ha körkortsbehörighet C eller CE

TRAFIKFÖRSÄKRING

Enligt trafikskadelagen (TSL) är en dumper trafikförsäkringspliktig för att få ersättning från trafikförsäkring för skador till följd av trafik.

Det samma gäller om en dumper som av någon anledning ej är registrerad i bilregistret, men ändå brukas i trafik.

Trafikförsäkring är obligatorisk. För de som vill kan försäkringens omfattning utökas genom tecknande av delkaskoförsäkring alternativt delkasko- och vagnskadeförsäkring.

Vissa försäkringsbolag erbjuder maskinägarna ett speciellt försäkringspaket. Paketets innehåll har anpassats till behovet i den verksamhet som normalt bedrivs av maskinägarna/företagen i branschen. Till paketet kan man teckna ett flertal tilläggsförsäkringar. Maskinskadeförsäkring är ett exempel som kan ge ersättning för "innefrån kommande skador" på t ex motor och transmission.

Rådgör med Ditt försäkringsbolag vilken omfattning Du bör ha på Din försäkring!

Försäkringsbolagen kan, när dumprar arbetar i vissa brandfarliga miljöer, kräva att dessa är utrustade med extra brandsläckningsutrustning eller annan särskild fordonsmonterad brandsläckningsutrustning.

Rådgör med ditt försäkringsbolag!

TRAFIKTILLSTÅND

http://www.yrkestrafiken.se/Global/Blanketter/Lansstyrelsens/Ansokan_om_trafikillstand_TS_12002011.pdf

För att bedriva yrkesmässig trafik med tung terrängvagn krävs trafikillstånd. Sådant tillstånd krävs bland annat för att ställa dumper med förare till allmänhetens förfogande mot ersättning för transport av gods. Även transporter av gods

för en eller ett fåtal kunder anses, beroende på omfattning av körningen och om detta sker på ett systematiskt sätt, som yrkesmässig trafik och kräver alltså trafikillstånd. Detta gäller oavsett om transporten sker på allmänna eller enskilda vägar eller vid sidan av vägen.

Man ansöker om trafikillstånd hos Transportstyrelsen. Myndigheten prövar om man har tillräckliga ekonomiska resurser för att tryggt kunna starta och driva företaget, att man har gott anseende och att man har yrkeskunnande. För att visa att man uppfyller kunskapskraven ska sökanden, eller den trafikansvarige om sökanden är en juridisk person, avlägga ett prov i yrkeskunnande för yrkesmässig trafik hos Trafikverket. Det finns särskilda kurser för blivande åkare, s. k. Eget på väg kurser, som ger god förberedelse inför provet.

Trafikillstånd krävs inte vid nedanstående transporter:

- transport av snö och is vid snöröjning
- transport vid renhållning
- transport av vissa jordbruksprodukter m m

SKATTEKLASSER

FORDONSSKATT (se även bilaga 1, sid 25)

Fordonsskatt betalas enligt vägtrafikskattelagen för tunga terrängvagnar som tillhör skatteklass I. Skattskyldig är dumpers ägare. Skattens storlek framgår av vägtrafikskattelagen (2006:227) bilaga 2, tabell C, punkt 3.

Tung terrängvagn i skatteklass I (trafiktraktorskatt)

Till skatteklass I hör tunga terrängvagnar som används för transport av gods på andra vägar än enskilda. Skatteplikten upphör om dumpern inte längre ska användas för godstransport på vägar som inte är enskilda och detta anmäls skriftligt till Transportstyrelsen.

Skattevikten för en tung terrängvagn som tillhör skatteklass I är totalvikten, dock högst den bruttovikt med vilken dumpern får framföras på BK 1 väg enligt 4 kap. trafikförordningen. Ett treaxligt motordrivet fordon får föras med högst 25 ton totalvikt på BK 1 väg vilket gör att exempelvis en Volvo A25C kostar 22 600 kronor i skatt per år.

Tung terrängvagn i skatteklass II (jordbrukstraktorskatt)

En tung terrängvagn kan också tillhöra skatteklass II. Fordon som tillhör skatteklass II är skattebefriade. En dumper som tillhör skatteklass II får bara användas för godstransport i terräng eller på enskilda vägar. Från den regeln gäller följande undantag:

- Dumper som uteslutande eller så gott som uteslutande används för transport av produkter från eller förnödenheter för lantbruk, skogsbruk etc.
- Olastad dumper med förare
- Godstransport vid passage över väg
- Transport vid färd till eller från arbetsplats, försäljningsställe eller dylikt av redskap som ska drivas med maskinen eller sådant gods som behövs för driften av maskinen eller för dess förare (ex. farmartank, personbil).

Fordonsskatt släpvagn

En midjestyrd dumper är inte byggd för att dra släpvagnar och är inte utrustad med släpvagnskoppling som standard, men om dumpern ändå ska användas som dragfordon gäller följande:

För en släpvagn som dras av en tung terrängvagn som beskattas i skatteklass 1 betalas fordonsskatt enligt vägtrafikskattelagen bilaga 2 tabell D punkt 4. För exempelvis en treaxlig släpvagn med skattevikt 25 ton utgår en fordonsskatt på 13 100 kronor.

För släpvagn som dras av dumper som tillhör skatteklass II betalas ingen fordonsskatt.

Tillfällig användning i skatteklass I

En dumper som vanligtvis används för transporter i terräng tillfälligt anmälas för trafik enligt skatteklass I för att få utföra godstransport på allmänna vägar. Anmälan om ändrat användningssätt görs då till Transportstyrelsen för minst 15 dagar i taget.

Dagskatt

För fordon med högre årsskatt än 4 800 kr tas skatten ut per dag (1/360 av årsskatten) om det blivit skattepliktigt en del av en månad på grund av nyregistrering, avregistrering eller av/påställning vid ägarbyte. Vid annan avställning tillämpas dagskatt endast om avställningen varat minst 15 dagar.

SKATTEKLASS

Ändring av högre skattebelopp till lägre

Om t. ex. en entreprenör erlagt fordonsskatt för sin dumper för användning i skatteklass I (trafiktraktorskatt) men slutar använda dumpern för godstransport på allmänna vägar tidigare än beräknat och därefter tänkt använda dumpern för transporter i terräng eller på enskilda vägar, skatteklass II (jordbrukstraktorskatt, skattefri) blir dumpern skattefri månaden efter den månad ändringen skedde och anmäldes till Transportstyrelsen. Överskjutande skatt återbetalas automatiskt.

Ändring av lägre skattebelopp till högre

Om en dumper som är skattefri därför att den tillhör skatteklass II ska användas så att den ska tillhöra skatteklass I, för transport av gods på allmän väg eller gata ska det ändrade användnings-sättet anmälas till Transportstyrelsen. Skatt tas ut från början av månaden ändringen skedde. Transportstyrelsen skickar debitering. Notera möjligheten till 15 dagars tillfällig användning i skatteklass I.

REGISTRERING

Allmänt

Nya fordon som tillverkats här i landet av yrkesmässiga fordonstillverkare eller nya fordon som importerats av registrerade importörer registreras efter ansökan av ägaren. Normalt ombesörjs detta av tillverkaren eller importören. Innan leverans till slutkund sker måste ett ägarbyte göras på fordonshandlingarna. I samband med ägarbytet är det viktigt att kunden anger hur dumpern skall användas. "Detta avgör nämligen om dumpern ska beskattas som trafiktraktor eller jordbrukstraktor..." (skatteklass I eller II). Se avsnitt skatteklasser.

Fordon som tillverkas eller importeras på annat sätt, exempelvis privatimport registreras först sedan de godkänts vid ursprungskontroll hos Transportstyrelsen och registreringsbesiktning hos Svensk Maskinprovning AB, eller annat ackrediterat besiktningsorgan.

Registrering av begagnade fordon (även importerade)

Besiktningen sker genom maskinägarens försorg varvid nedanstående rutiner bör följas.

Ansök om ursprungskontroll hos Transportstyrelsen. Ansökningsformulär, samt all information om vilka handlingar du måste skicka in till Transportstyrelsen finns på hemsidan, www.transportstyrelsen.se.

När maskinen är godkänd vid ursprungskontrollen ska den genomgå en registreringsbesiktning hos AB Svensk Maskinprovning eller annat ackrediterat besiktningsorgan. Maskinen får köras oregistrerad till besiktningen om "intyg om avtalad tid" kan uppvisas.

Fortsatt redogörelse för hur registreringsbesiktningen går till – se s17 "Rutiner vid registreringsbesiktning"

Registrering av tung terrängvagn

En dumper skall alltid vara registrerad för att få användas

Även om dagens dumper är bredare och tyngre än tillåtet ska den registreras. Vid färd på väg måste en bredd- och viktdispens finnas (se avsnitt fordonsmått, se sid 12) Undantag från registreringskravet är dumper som används uteslutande inom inhägnat järnvägsfabriks eller annat inhägnat område.

Registrering av släpvagn

Släpvagn skall normalt registreras. Detta gäller dock inte släpvagn som dras av en dumper som har en konstruktiv hastighet av högst 30 km/h och som beskattas som jordbrukstraktor (se nedan).

Inhägnat område

Frågan om ett område kan anses inhägnat eller ej måste avgöras i det enskilda fallet. Här nämns endast några domstolsavgörande (rättspraxis) som vägledning:

- Ett arbetsområde för anläggande av flygplats har ansetts uppfylla kraven på ett inhägnat område. Arbetsområdet var, där det inte var försett med fast stängsel, omgärdat av vattendrag, svårframkomlig terräng eller avspärningsanordning.
- Området var tydligt utmärkt och fordons-trafiken till och från området kontrollerades. På alla platser vid områdets gräns, där in- och utpassering har beräknats kunna förekomma, har skyltar med texten "Förbud för obehöriga att vistas inom området" funnits. Arbetsområdet var även bevakat.
- Ett flottiljområde har inte ansetts uppfylla kravet på inhägnat område, då övrig trafik varit av jämförelsevis stor omfattning, trots att området var inhägnat och bevakat.

REGISTRERING

Rutiner vid registreringsbesiktning

Nedan redogörs för det formella tillvägagångssättet vid registreringsbesiktning av en dumper som tidigare ej varit registrerad och då typintyg ej utfärdats.

Ansökan om registrering görs skriftligen av dumpers ägare.

Avställt fordon får köras kortaste vägen till och från besiktningen utan att vara registrerat, om inte brukandeförbud finns. Ta med handlingarna som visar avtalad tid hos besiktningsorganet samt att fordonet är försäkrat.

- 1.** Anskaffa **försäkringsbevis** från ditt försäkringsbolag.
- 2.** **Beställ tillverkarintyg** från **Swecon Anläggningsmaskiner AB** avd Säljstöd i Eskilstuna. Lämna uppgifter om maskinmodell/-typ, tillverkningsnummer (PIN-nummer), hyttens serienummer, tillverkningsår samt om maskinen varit exporterad. Beställarens namn, adress och telefonnummer (eller kundnummer) skall anges. För att täcka de administrativa kostnaderna tar Volvo CE ut en avgift som faktureras.
ANMÄRKNING: De uppgifter som finns angivna på tillverkarintyget från Volvo CE visar hur maskinen såg ut vid nyleverans.
- 3.** **Ansök om Ursprungskontroll - hos Transportstyrelsen** [Se länk - http://transportstyrelsen.se/sv/Vag/Fordonsimport-och-ursprungskontroll/Fordonsimport-fran-borjan-till-slut/](http://transportstyrelsen.se/sv/Vag/Fordonsimport-och-ursprungskontroll/Fordonsimport-fran-borjan-till-slut/)
- 4.** När du fått tillverkarintyget och eventuella dispenser från Volvo CE samt bifall på ursprungskontrollen, kontakta:
Svensk Maskinprovning AB (SMP), Box 56, 230 53 ALNARP, tfn 040-464420 (eller annat ackrediterat besiktningsorgan) och beställ tid för registreringsbesiktning, samt tala om var din dumper kommer att befinna sig, eftersom SMP har uppsökande verksamhet.
- 5.** Vid besiktningstillfället upprättas en **registreringsanmälan** och **SMP** (eller annat ackrediterat besiktningsorgan) kontrollerar maskinens tekniska data, granskar och väger den (om godtagbara viktuppgifter saknas) samt provkör maskinen. Tillverkarintyget från VCE och eventuella dispenser skall överlämnas till SMP:s förrättningsman.
- 6.** Efter det att maskinen godkänts, så skickar SMP:s (eller annat ackrediterat besiktningsorgan) förrättningsman in handlingarna och ser till att **maskinen registreras i bilregistret**. Vid besiktningstillfället upprättas en registreringsanmälan som ägaren/ ägarrepresentanten undertecknar. Ägarförhållandet skall styrkas. Registreringsbevis och registreringsskylt (liten enradig) erhålls normalt efter cirka en vecka.
- 7.** Registreringsskylten monteras väl synlig baktill på maskinen. Vid registrering som klass 1-fordon, skall bakre registreringsskylt vara belyst. Om placeringen baktill innebär avsevärd olägenhet, får den placeras på annan utifrån väl synlig plats.

REGISTRERING

ANMÄRKNING: Om dumpern skall användas med flera olika utrustningar t ex lastväxlare, skall den besiktigas med tyngsta till dumpern hörande alternativ (karosseri). Rådgör i så fall med besiktningsorganet.

"Ange vid besiktningstillfället om dumpern ska beskattas som trafiktraktor eller jordbrukstraktor (dvs skatteklass I o II). När uppgifterna registrerats, sänds inbetalningskort på fordonsskatten och nytt registreringsbevis till fordonsägaren. Fordonsskatten skall betalas (på posten eller över postgiro) senast inom tre veckor efter det att avställningen upphört.

DUMPERN FÅR NU KÖRAS ÄVEN VID FÄRD PÅ VÄG

Kontrollbesiktning

Någon periodiskt återkommande kontrollbesiktning krävs normalt ej. En registrerad dumper som används i uthyrningsrörelse skall däremot kontrollbesiktigas inom ett år efter närmast föregående besiktning.

ARBETARSKYDD

Läs mer eller ladda ned broschyren från www.tff.se under Skadeförebyggande - Broschyrer & Länkar

ARBETARSKYDD OCH MILJÖ

EU:s MASKINDIREKTIV OCH STANDARDER

EU:s (Europeiska Unionen) maskindirektiv anger vilka väsentliga hälso- och säkerhetskrav som man bör ställa på en maskin. Syftet med maskindirektivet är bland annat att undanröja de tekniska handelshindren genom harmoniserade tekniska regler inom Europa samt att höja maskinernas säkerhetsnivå. Den svenska tillämpningen av maskindirektivet finns i arbetarskyddsstyrelsens föfattningssamling om "Maskiner och vissa andra tekniska anordningar" AFS 2008:03

Kraven i maskindirektivet kompletteras genom harmoniserade säkerhetsstandarder, som anger hur maskinerna skall vara konstruerade och utrustade för att uppfylla direktivets krav på hälsa och säkerhet.

Som bevis på att maskinen uppfyller dessa säkerhetsregler följer med maskinen en "EU-försäkran om överensstämmelse". Denna anger vilka krav maskinen uppfyller. Dokumentationen är en värdehandling som skall bevaras väl och medfölja maskinen.

Som ytterligare bevis på att maskinen uppfyller direktivets väsentliga hälso- och säkerhetskrav, har den försetts med en CE-märkning. Därmed åtnjuter maskinen fri rörlighet mellan samtliga EU- och Efta-länder.

Volvo Construction Equipment svarar för att CE-märkta Volvomaskiner uppfyller maskindirektivets krav. Görs efter leverans någon förändring av maskinen som påverkar dess säkerhet svarar den som utför förändringen för att maskinen fortfarande uppfyller säkerhetskraven.

För maskin som importeras gäller att den oavsett ålder skall uppfylla maskindirektivets väsentliga hälso- och säkerhetskrav innan den får tas i bruk.

ARBETARSKYDD OCH MILJÖ

FÖRARSKYDD - SKYDDSHYTT

Alla Volvos dumprar har en godkänd skyddshytt, en så kallad ROPS-hytt (Roll-Over Protective Structure). Den skall skydda en med bälte fastspänd förare vid t ex överrullning.

Hytten kan även kompletteras med ett så kallat FOPS-tak (Falling Object Protective Structure), vilket skall skydda föraren om dumpern används där det finns risk för nedfallande föremål t ex vid tunnelarbeten.

I ROPS-hytten finns en hyttskylt som bl a anger maskintyp, hyttens tillverkningsnummer samt skyddshyttens godkännandebeteckning som åsatts av provningsorgan. Hytten är försedd med friskluftssystem och värmesystem.

UTRYMNINGSVÄGAR

Maskinen är försedd med extra utrymningsväg som är utmärkt med en dekal.

ASBESTFRIA BROMSBELÄGG

Alla Volvos dumprar är försedda med asbestfria bromsbelägg och packningar (t ex topplockspackning). Se därför till att du även vid service eller reparationer får asbestfria originalreservdelar. (lagkrav i Sverige).

Asbestfria bromsbelägg

ARBETARSKYDD OCH MILJÖ

MILJÖANPASSNING

Inom Volvo pågår ständigt arbete med att minska dumprarnas miljöpåverkan. Detta miljöarbete gäller såväl förare som omgivning.

Sådana åtgärder är t ex:

- flamhärdigt inredningsmaterial i hytten;
- filterad insugningsluft till hytten;
- övertryck i hytten för att minska inträngningen av damm och gaser
- lackering med vattenbaserad färg;
- plastartiklar märkta för återvinning;
- nytt köldmedium (HFC 134a) till aircondition, vilket minskar påverkan av ozonlagret.

LJUDKRAV

Samtliga Volvos dumprar har en ljudnivå i hytten som är lägre än de svenska myndighetskraven.

AVGASEMISSIONSKRAV

Volvos dumprar är försedda med motorer som är utvecklade för att med god marginal klara såväl de europeiska som de amerikanska kraven avseende avgasutsläpp från jordförflyttningsmaskiner.

Nedan återfinns en kort beskrivning av de vanligaste avgasemissionerna.

NOx - Kväveoxid

Kväveoxider bidrar till övergödning och försurning av mark och vatten.

De är hälsofarliga och retar slemhinnorna.

HC - Kolväte

Kolväten är illaluktande ämnen som kan vara hälsofarliga.

CO - Koloxid

Koloxider är farliga och kan orsaka kvävning särskilt vid höga koncentrationer.

PM - Partiklar

Partiklar, som består av rester från bland annat oförbränt bränsle och smörjoljerester. De binder kolväten, som kan vara hälsofarliga.

PROVNINGSMETODER - LAGKRAV

EG-direktiv på arbetsmiljöområdet som omsatts i svensk lag av arbetarskyddsstyrelsen [arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS)]

De europeiska kraven och provningsmetoden heter EU-direktiv 97/68/EC. Metoden är framtagen främst för att mäta avgasutsläpp från mobila maskiner.

Som medlem i EU gäller ovanstående också i Sverige och trädde i kraft 1 Jan 1999.

Emmissionskraven anges i mängden av ett ämne i förhållande till utfört arbete (g/kWh).

1. Allmänt

EU (Europeiska Unionen) har utgivit ett antal direktiv på arbetsmiljöområdet, vilka riktar sig till såväl Volvo Construction Equipment i egenskap av maskintillverkare, som till de ansvariga på en arbetsplats.

Exempel på direktiv som riktar sig till maskintillverkaren är bl a maskindirektivet, EMC-direktivet och bullerdirektiven.

Andra direktiv är avsedda att öka säkerheten på en arbetsplats. Dessa direktiv omfattar såväl arbetsgivare som arbetsledare och de åtgärder och handlande som dessa har att iakttaga vid olika typer av arbeten, men även maskinförarens skyldigheter fastställs.

Som ansvarig på en arbetsplats och som maskinförare på densamma är du skyldig att känna till och tillämpa gällande föreskrifter och regler.

PROVNINGSMETODER OCH LAGKRAV

2. Exempel på direktiv

Direktiv 86/188/EEG är ett s k särdirektiv om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för buller i arbetet. Direktivets mål är att skydda arbetstagare mot risk för hörselskador. Direktivet innehåller bestämmelser om den dagliga personliga bullerexponeringen, som inte bör överstiga 85 dB(A). I Volvos dumprar erhåller föraren en bullerexponering som är lägre än angivna gränsvärden, under förutsättning att maskinen används och underhålls av tillverkaren angivet sätt.

Direktiv 89/391/EEG om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet. Direktivet innehåller dels allmänna principer för att förebygga risker som kan förorsaka olycksfall, dels utbildning av arbetstagare och deras representanter samt allmänna riktlinjer för genomförande av dessa principer.

Direktiv 89/656/EEG är ett s k särdirektiv om minimikrav för säkerhet och hälsa vid arbetstagares användning av personlig skyddsutrustning på arbetsplatsen. Direktivet innehåller arbetsgivarnas skyldigheter och en förteckning över olika typer av personlig skyddsutrustning för olika kroppsdelar.

Direktiv 92/57/EEG är ett s k särdirektiv om minimikravet för säkerhet och hälsa på tillfälliga eller rörliga byggarbetsplatser. Direktivet innehåller en förteckning över de bygg- och anläggningsarbeten som omfattas t ex schaktning, mark- och byggnadsarbeten, rivning och hantering av prefabricerade element. Byggherrens, hans ställföreträdare och arbetsgivarnas ansvarsområden under projekterings-, planerings- genomförandeskedena avseende en byggarbetsplats arbetsmiljöfrågor finns fastställda omfattande bl a tillträdes- och transportvägar, förhållanden vid materialhantering, markarbete under jord, tekniskt underhåll, samarbetet mellan arbetsgivare och egenföretagare.

Direktiv 92/58/EEG är ett s k särdirektiv om minimikrav beträffande varselmärkning och signaler för hälsa och säkerhet i arbetet. Direktivet omfattar arbetsgivarens ansvar att tillhandahålla varselmärkning och signalsystem där risker inte kan undvikas eller förebyggas genom kollektiva skyddsåtgärder eller genom organiserandet av arbetet. Allmänna minimikrav för varselskyltar, såsom förbuds-, varnings-, påbuds-, nöd- och brandbekämpningsskyltar behandlas liksom minimikraven för utmärkning av hinder, farliga områden, trafikleder, ljus- och ljudsignaler återfinns i direktivet.

Direktiv 92/104/EEG är ett s k särdirektiv om minimikraven för förbättring av arbetstagarnas säkerhet och hälsa inom utvinningsindustri ovan och under jord. Direktivet omfattar skydd mot skadliga ämnen i luften samt skydd mot explosions- och brandrisker. Mätning av koncentrationen av skadliga ämnen skall kunna genomföras. Hur utmärkning av riskområden skall utföras fastställs.

PROVNINGSMETODER OCH LAGKRAV

3. Arbetskyddsstyrelsens författningssamling (AFS)

EG-direktiven på arbetsmiljöområdet har i Sverige genom arbetskyddsstyrelsen fått lagstatus i form av AFS (se under avsnitt 4). De äldre anvisningshäftena och meddelandena innehåller dels allmänna råd och dels till tvingande regler, vilka ingår i styrelsens författningssamling.

EG-direktiven inom arbetsmiljöområdet täcks av styrelsens författningar. Nedanstående AFS-förteckning, är inte fullständig, utan innehåller endast de viktigaste regler som gäller säkerhet och hälsa inom arbetsmiljöområdet när av Volvo Construction Equipment tillverkade jordförflyttningmaskiner används på en arbetsplats.

Även respektive maskins instruktionsbok och verkstadshandbok innehåller viktiga miljö- och säkerhetsinstruktioner, som såväl förare som övriga ansvariga befattningshavare skall ta del av och följa.

Som ansvarig på en arbetsplats (t ex byggherren, hans ställföreträdare, samordnare av arbetsmiljöfrågor, arbetsgivare, egenföretagare, maskinförare) är du skyldig att ta del av, förstå och tillämpa lagkraven i tillämpliga författningssamlingar.

4. Förteckning över tillämpliga AFS

Följande förteckning omfattar endast de viktigaste lagkraven inom arbetsmiljöområdet, vilka gäller på en arbetsplats där av oss tillverkade maskiner används. Uppräknade AFS står inte någon form av prioriteringsordning.

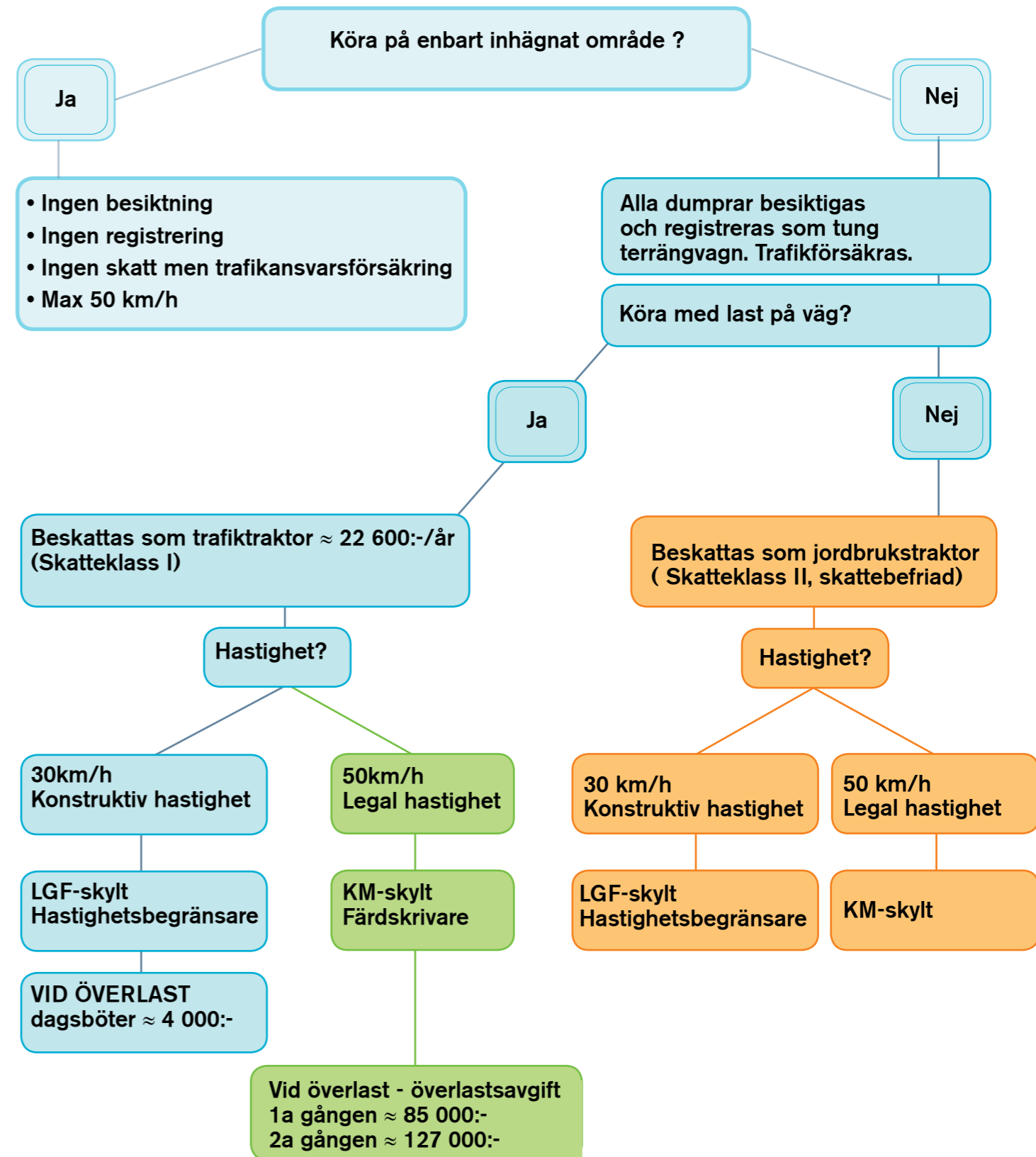

PROVNINGSMETODER OCH LAGKRAV

VIKTIGA FÖRFATTNINGAR	
AFS 2005:16	Buller
AFS 1992:16	Kvarts
AFS 1992:18	Motorbränslen
AFS 2009:8	Användning av personlig skyddsutrustning
AFS 2008:13	Skyltar och signaler
AFS 1999:8	Byggnads- och anläggningsarbete
AFS 1994:54	Arbeten med högtrycksstråle
AFS 1998:8	Arbete i motorbranschen
AFS 2006:04	Användning av arbetsutrustning
AFS 2003:02	Bergarbete
ISO 9000 och ISO 14000	Internkontroll av arbetsmiljö

BILAGA 1 - LATHUND

BESIKTNING - BESKATTNING DUMPRAR

ORT	FÖRSÄLNING	VERKSTAD	RESERVDELAR
Arvidsjaur	010-556 24 25	0960-65 45 54	0960-65 45 52
Arvika	010-556 21 04/05	010- 556 20 94	010-556 15 00
Bollnäs	010-556 18 41	010-556 14 00	010-556 13 90
Borlänge	010-556 19 10	010-556 19 10	010-556 19 10
Eskilstuna	010-556 15 31	010-556 34 15	010-556 26 60
Eskilstuna Växel	010-556 08 50		
Gällivare	010-556 10 22/06 92	010-556 33 30	010-556 22 30
Gävle	010-556 25 72	010-556 06 80	010-556 06 80
Göteborg	010-556 28 44	010-556 27 70	010-556 27 70
Halmstad	010-556 21 23	010-556 21 15	010-556 06 70
Hudiksvall	010-556 18 41	010-556 11 90	010-556 11 90
Jönköping	010-556 22 93	010-556 17 20	010-556 17 10
Kalmar	010-556 20 35	010-556 50 01	010-556 27 60
Karlstad	010-556 21 04/05	010-556 15 00	010-556 15 00
Kiruna	010-556 10 22/06 92	010-556 18 80	010-556 18 70
Linköping	010-556 17 37	010-556 12 60	010-556 12 50
Ljusdal	010-556 18 41	0651-143 15	0651-143 15

ORT	FÖRSÄLNING	VERKSTAD	RESERVDELAR
Luleå	010-556 07 30	010-556 07 30	010-556 07 30
Mora	010-556 26 14	010-556 25 83/84	010-556 19 20
Norrköping	010-556 17 37/31 59	010-556 16 85	010-556 01 60
Nyköping	010-556 31 59	010-556 31 65	010-556 25 50
Skellefteå	010-556 24 25	010-556 24 19/25 25	010-556 18 50
Skövde	010-556 28 08	010-556 24 00	010-556 24 00
Sollefteå	010-556 24 45	010-556 24 53	0620 - 26 74 36
Staffanstorp	010-556 02 54/55	010-556 58 00	010-556 09 70
Stockholm	010-556 09 04	010-556 10 20	010-556 10 20
Sundsvall	010-556 19 69	010-556 16 60	010-556 16 60
Södertälje	010-556 09 24	010-556 11 10	010-556 11 10
Tomelilla	010-556 02 54	0417-282 80	0417-282 80
Uddevalla	010-556 28 43	010-556 20 30	010-556 20 20
Umeå	010-556 24 44/45	010-556 24 41/42	010-556 06 50
Uppsala	010-556 40 22	010-556 66 00	010-556 66 00
Vilhelmina	010-556 24 45	070-694 26 08	010-556 24 47
Visby	010-556 34 74	010-556 17 70	010-556 17 60
Västerås	010-556 15 31	010-556 45 00	010-556 45 00
Växjö	010-556 22 82	010-556 18 10	010-556 18 20
Örebro	010-556 33 36	010-556 25 10	010-556 25 10
Örnsköldsvik	010-556 24 45	010-556 24 53	010-556 05 30
Östersund	010-556 23 69	010-556 23 52	010-556 16 90

"Bra drivmedelsrabatter och fördelaktiga erbjudanden med Agrolkortet hos Swecon!
www.swecon.se/agrolkortet"

Auktoriserad återförsäljare av Volvo Construction Equipment

Box 55, 631 02 Eskilstuna, Växel: +46 (0) 10 556 08 50

www.swecon.se

Ref nr 9696783_ver.2017_01